

ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МОЛОДШОГО ШКОЛЯРА У ПРОЦЕСІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

Сичов Д. В., Латиш Н. С., Меденцева Н. О.

Одним із головних завдань держави в освітньому процесі є турбота про здоров'я нації, виховання фізично загартованого молодого покоління. Проте зміни у суспільно-політичному житті України вимагають докорінної перебудови процесу виховання школярів, що зумовлено значним погіршенням здоров'я і фізичної підготовки дітей. Зокрема, на уроках фізичної культури функціональне навантаження недостатньо узгоджується з вирішенням виховних завдань. Усе це вказує на актуальність обраної теми і свідчить про необхідність проведення спеціальних досліджень у цьому напрямі.

Мета дослідження полягає у теоретичному обґрунтуванні й експериментальній перевірці педагогічних умов організації фізичного виховання в загальноосвітній школі I ступеня.

Фізичне виховання відіграє значну роль у підготовці всебічно розвиненої молодшої людини, здатної успішно працювати в різних галузях господарства і соціально-культурної сфери, захищати Батьківщину. Завдання школи – не тільки в підготовці високоосвіченої, висококультурної молодшої людини, а й у створенні необхідних передумов для її всебічного фізичного розвитку.

Першою освітянською сходинкою у всебічному гармонійному розвитку особистості є початкова школа – важливий етап у формуванні людської особистості. Фізичні вправи для учнів молодшого шкільного віку є ефективним засобом формування навичок правильної поведінки, взаємин, виховання почуття відповідальності за власний фізичний стан.

Молодший шкільний вік – відповідальний етап у житті дитини і найсприятливіший для росту і загартування організму, розвитку більшості фізичних якостей, формування інтересів, потреб і звичок. У цьому віці найкраще проявляється біологічна потреба в русі, закладається фундамент фізичного розвитку. Працездатність м'язової системи низька, тому молодші школярі швидко втомлюються. З'являється велика загроза у викривленні хребта, і лише 20–22% учнів початкових класів мають правильну поставу. Цьому можна запобігти за допомогою фізичних вправ [1, с. 35].

Мета фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку – це збереження і зміцнення здоров'я, розвиток основних рухових якостей.

Головне завдання вчителя – сформувати у дітей активний свідомий інтерес і звичку до систематичних занять фізичними вправами. Для вирішення цих задач рекомендується:

- 1) створити атмосферу доброзичливого, шанобливого ставлення до кожної дитини;
- 2) виховати усвідомлення необхідності фізичної підготовки;
- 3) виробляти в учнів розуміння необхідності дбати про своє здоров'я [2, с. 43].

Уроки фізичної культури в школі розрізняють за змістом і педагогічними завданнями. За змістом розрізняють комплексні уроки й уроки з акцентом на певний вид навчального матеріалу.

У 1–4 класах у більшості випадків проводять комплексні уроки, які передбачають рухливі ігри, вправи з основної гімнастики, легкоатлетичні вправи або вправи з лижної підготовки. Будь-який урок фізичної культури має відповідати типовій структурі, але кожен із них має свої особливості.

Більшість уроків фізичної культури слід проводити на відкритому повітрі (на шкільних майданчиках, стадіоні). Взимку уроки на відкритому повітрі проводять в тиху погоду або при слабкому вітрі за температури не нижче -10 градусів за Цельсієм для учнів 1–2 класів і -12 градусів за Цельсієм для учнів 3–4 класів [3, с. 46].

У сучасних умовах важливим завданням родини і школи в роботі для зміцнення здоров'я дітей є прищеплювання учням стійкого інтересу до занять фізичними вправами вдома.

Основні елементи роботи вчителя в цьому напрямку:

- підбір фізичних вправ, що сприяють вияву впевненості у своїх силах у відповідності з віковими та індивідуальними особливостями учнів;
- створення умов для виконання фізичних вправ, пов'язаних із подоланням труднощів фізичного характеру, терпінням і витривалістю;
- систематична організація спортивних командних змагань, під час яких діти набувають звичку бути відповідальними;
- залучення учнів до обслуговування спортивного обладнання, інвентарю, вивчення правил користування ними;
- вироблення вмінь і навичок правильної поведінки на змаганнях як учасники, так і глядачі [3, с. 25].

Отже, вікові особливості молодших школярів (висока емоційність і рухливість, нестійка увага, конкретність мислення і пам'яті, підвищена втома) диктують учителю необхідність творчого застосування різноманітних методів навчання і виховання. Потрібно підкреслити, що саме фізичне виховання більш за все задовольняє високу рухову активність молодших школярів. Потяг учнів до уроків особливий, що створює сприятливі умови для використання занять фізичною культурою у виховних цілях.

Список використаних джерел:

1. Амосов М. М. Роздуми про здоров'я. Київ: Здоров'я, 1990. 168 с.
2. Зубалій М. Ефективна форма підвищення рухової активності учнів початкових класів. *Початкова школа*. № 6. 2003. С. 43–46.
3. Огнистий А. В. Теоретико-методичні основи фізичного виховання учнів молодшого шкільного віку. Тернопіль: ТДПУ, 2001. 76 с.